

# Η παράσταση δεν θα κρατηθεί στη μνήμη μας

> «Θεσμοφοριάζουσες» του Αριστοφάνη από το Θέατρο Διαδρομή και το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ Κοζάνης

ΤΗΣ ΝΟΝΑΣ ΜΟΛΕΣΚΗ

**Κ**ΑΛΟΚΑΙΡΙ και ζέστη, καλοκαίρι και θάλασσα, καλοκαίρι και καρπούζι... Καλοκαίρι και Αριστοφάνης. Για θυμηθείτε

πόσες παραγωγές αριστοφανικών έργων έχουν περάσει από τα καλοκαίρια σας. Πόσες απ' αυτές όμως αποτελούν μια χωριστή ανάμνηση που έχει διατηρήσει στέρεο σχήμα και σαφή εικόνα; Κάποιες αναμφίβολα, αλλά οι περισσότερες έχουν σμίξει σ' ένα πολύχρωμο θορυβώδες πανηγύρι, με χορούς, τραγούδια, φαλλούς, γκέι υποκριτικά νουμεράκια, και μια γενικευμένη αισθητική, τόσο αναγνωρίσιμη πια και τόσο απρόσωπη. Σε τέτοιες παραστάσεις ο σκηνοθέτης περιορίζεται σε ρόλους συντονιστή ή και διδασκάλου, έστω, αλλά όχι ερμηνευτή, όχι συνομιλητή του μεγάλου κωμωδιογράφου, όχι εκφραστή μιας σύγχρονης πολιτικής δυσφορίας ή μιας ανατρεπτικής στάσης ζωής που θα του παρείχε σοβαρά κίνητρα και δικαιώματα για μια εγγραφή στον κόσμο του Αριστοφάνη.

Έχω την εντύπωση ότι και η συμπαραγωγή του Θεάτρου Διαδρομή με το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κοζάνης, οι «Θεσμοφοριάζουσες» σε σκηνοθεσία του Γιώργου Μιχαλακόπουλου, δεν θα κρατηθούν στη μνήμη μας σε μια ιδιαίτερη θέση. Όχι τέτοια που κέρδισαν οι περσινές ζουμερές, πληθωρικές, εφευρετικές «Θεσμοφοριάζουσες» του Χατζάκη με τον Αρμένι και το Μυλωνά να λάμπουν ως Μνησίλοχος και Ευριπίδης. Ναι, κάθε παράσταση είναι χωριστή δημιουργία και δεν μπορεί να κριθεί μέσα από σύγκριση με μια άλλη, αλλά όταν δεν γίνονται αντιληπτοί οι λόγοι για τους οποίους ο σκηνοθέτης επιλέγει το συγκεκριμένο έργο και μπαίνει στην κοπιαστική διαδικασία του ανεβασματός του, τότε η απογοήτευση του χορτασμένου με αριστοφανική μαζική παραγωγή θεατή σπρώχνει σε συγκρίσεις.

Η παράσταση ήταν ευχάριστη και καλά συντονισμένη. Ο Αριστοφάνης όμως μετριέται με την ένταση του γέλιου του κοινού, με την καυστικότητα του χιούμορ του σκηνοθέτη, με τα κέφια των συντελεστών. Το γέλιο ήταν ήπιο και οφειλόταν σε μέγιστο βαθμό στην τόσο καλά γνωστή σε μας υποκριτική μανιέρα του πρωταγωνιστή Παύλου Χαϊκάλη. Θα έλεγα όμως ότι και αυτός «χρησιμοποίησε εαυτόν» χωρίς να έχει εκ νέου δημιουργήσει, ψάξει και βρει κάτι για το ρόλο του Μνησίλοχου. Άλλες εστίες γέλιου δεν ήταν επαρκείς να δημιουργήσουν αληθινά αριστοφανικό κλίμα. Ο συμπρωταγωνιστής του Χαϊκάλη, ο Ιεροκλής Μιχαηλίδης, ήταν αδικαιολόγητα συγκρατημένος και άκεφος, κρυμμένος κάτω από την τεράστια περούκα. Η μορφή του Αριστοφάνη βγαίνει αόριστη, ασαφής, γεγονός που αποδυναμώνει την πτυχή της λογοτεχνικής παρωδίας, τόσο σημαντικής στο κείμενο του Αριστοφάνη. Ο Πυγμαλίων Δαδακαρίδης δεν αξιοποιεί την ευκαιρία δημιουργίας ενός εντυπωσιακού κωμικού «νούμερου» που του δίνει ο ρόλος του Αγάθωνα, τη σκηνή των

«κλέβει» ο Υπηρέτης (Θοδωρής Μιχαηλίδης). Οι προσπάθειες κωμικής ατομικοποίησης των μελών του γυναικείου χορού είναι ανολοκλήρωτες, γι' αυτό και τα μεγάλης διάρκειας χορικά τελικά βαραίνουν την παράσταση παρά την ελα-

φρύνουν. Μπορώ να επαναλάβω ότι η παράσταση ήταν ευχάριστη και καλά συντονισμένη. Αλλά δεν είχε αρκετά προσόντα για να μνησθεί με τόσες άλλες αριστοφανικές παραγωγές στη μνήμη των θεατών της.

## ΚΡΙΤΙΚΗ

**Μετάφραση:**  
Κ.Χ. Μύρης  
**Μουσική:**  
Βασίλης Δημητρίου  
**Σκηνικά-κοστούμια:**  
Άννα Μαχαίριανάκη  
**Χορογραφία:**  
Δημήτρης Καμινάρης  
**Φωτισμοί:**  
Νίκος Καβουκίδης  
**Παίζουν:**  
Παύλος Χαϊκάλης, Ιεροκλής Μιχαηλίδης, Θοδωρής Μιχαηλίδης, Πυγμαλίων Δαδακαρίδης, Ερρίνη Κονίδου